

PERE FARRÉS

PROJECTE D'EDICIÓ CRÍTICA
DE L'OBRA COMPLETA DE VERDAGUER

La conveniència d'una edició realment completa de l'obra de Jacint Verdaguer, alhora rigorosa i útil tant per al lector normal com per a l'estudiós del poeta, ja fa temps que s'havia imposat a alguns estudiosos verdaguerians relacionats amb el món editorial. Les edicions de què hom disposa actualment, a més de ser incompletes, no són actualitzades ni fetes amb els criteris rigorosos que un clàssic del segle XIX requereix, inconvenients dels quals s'han ressentit les edicions de divulgació de les obres més difoses de Verdaguer. De fa temps, doncs, que s'imposava la idea d'endegar un projecte seriós d'edició crítica de tota l'obra del poeta de Folgueroles.

L'avinentesa de la represa de l'interès per Verdaguer que s'aprecia els darrers anys i l'aparició de nous estudiosos de la seva obra permetien de creure en la viabilitat d'un projecte com aquest. Així doncs, una de les conclusions més palpables del Colloqui sobre Verdaguer que se celebrà a Vic l'abril de 1986 urgia aquesta tasca. I alguns organitzadors d'aquell Colloqui, juntament amb l'editorial EUMO, iniciaren immediatament els estudis pertinents per donar cos al projecte. Així, es constituí un consell d'edició format per Joaquim Molas, Ricard Torrents, Segimon Serrallonga, Ramon Pinyol i Torrens, Pere Farrés i, com a secretari, Josep Paré.

S'han fixat els criteris d'edició i s'han establert els títols a editar. L'objectiu és de donar uns textos fidels tant al lector com al filòleg. Per això, hom partirà com a text base de la darrera edició del llibre o poema controlada per Verdaguer i, a partir d'aquesta, s'establirà l'aparat de variants (negatiu), que tindrà en compte el manuscrit definitiu, si existeix, i les edicions en llibre o revista anteriors a la bàsica. Quant a l'obra inèdita, es partirà del manuscrit definitiu, si n'hi ha; si no és així, es resoldrà segons els materials disponibles. Els textos es donaran amb ortografia i puntuació regularitzades; es respectaran, doncs, tots els altre trets (fonètics, morfològics, sintàctics i lèxics). Pel que fa als esborranys de treball —molt nombrosos en el cas

de Verdaguer—, només es tindran en compte els més significatius, que seran estudiats en apèndix o a les notes. Aquestes seran d'un sol tipus i donaran tota la informació possible sobre els aspectes històrics, lingüístics, de fonts, etc. Els poemes aniran precedits d'una introducció, que contindrà, sempre que sigui possible, les circumstàncies de composició, les fonts literàries generals, comentari literari, descripció dels manuscrits, edicions i esquema mètric, a més, és clar, d'una introducció general a cada volum.¹

És previst d'editar l'obra publicada en vida de Verdaguer, la que deixà pràcticament acabada i es publicà pòstumament, l'obra inèdita o només publicada fins ara parcialment i les traduccions. D'acord amb aquesta classificació, poden concretar-se els títols de la col·lecció en el següent:

- a) *Dos màrtirs de ma pàtria*
L'Atlàntida
Idillis i cants místics
Montserrat
Caritat
Canigó
Lo somni de Sant Joan
Excursions i viatges
Pàtria
Dietari d'un pelegrí a Terra Santa
Càntics
Jesús infant
Veus del bon pastor
Roser de tot l'any
Sant Francesc
Flors del Calvari
En defensa pròpia
Santa Eulàlia
Aires del Montseny
Flors de Maria
- b) *Eucarístiques*
Al Cel
Perles del Llibre d'Amic i Amat
Brins d'espigol
Rondalles

1. Per a més detalls, *vid.* la ponència *Per a una edició crítica de les Obres completes de Jacint Verdaguer*, dins *Anuari Verdaguer 1987* (Vic, Eumo, 1988).

c) *Colom*

L'Atlàntida (Manuscrit de Vic)

Poesia diversa de joventut

Prosa diversa de joventut

Poesia diversa de maduresa

Prosa diversa de maduresa (literària, epistolari, folklore, apunts de viatge, exorcismes...).

d) Traduccions.

Aquests títols —alguns dels quals és previst que ocupin més d'un volum— seran encarregats a especialistes per tal que preparin l'edició d'acord amb els criteris fixats. És previst que el primer a aparèixer sigui *Pàtria* i es calcula que anualment s'editaran d'un a tres volums.

Atesa l'envergadura del projecte i la significació que Verdaguer té per a la cultura catalana, l'editorial EUMO i el consell d'edició plantejaren la iniciativa a la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya i ambdues parts arribaren a un acord, mitjançant un conveni signat el 30 de setembre de 1987 segons el qual la Conselleria es farà càrrec dels costos literaris de l'edició.